Årsberetning fra databeskyttelses-rådgiveren (DPO) 2025

nordfyns kommune

Årsberetning fra databeskyttelsesrådgiveren (DPO)

Indledning

Databeskyttelsesrådgiveren (i det følgende benævnt DPO) har til opgave at rådgive Nordfyns Kommune og hjælpe til med, at de databeskyttelsesretlige regler efterleves.

DPO´en skal én gang årligt afgive rapport til det øverste ledelsesniveau.

Afgrænsning

Denne rapport bliver offentliggjort på Nordfyns Kommunes hjemmeside og omhandler derfor alene de organisatoriske forhold vedrørende GDPR-compliance. De tekniske forhold er af fortrolig karakter, og må derfor ikke offentliggøres. Nordfyns Kommunes informationssikkerhedskonsulent og leder af Digitalisering og Teknologi orienterer løbende den øverste ledelse om disse forhold

Opsummering

2025 har været et markant år, set i et sikkerhedsmæssigt perspektiv, også i Nordfyns Kommune. Rettidig omhu er et nøgleord, idet Kommunalbestyrelsen i Budget 2025 afsatte midler til at øge personaleressourcerne og indsatsen inden for cybersikkerhed.

Et andet markant sikkerhedsmæssigt tema for 2025 var implementeringen af den nye NIS2 lovgivning (herefter NIS2). NIS2s hovedformål er cybersikkerhed i kritiske sektorer som energi, sundhed, transport og digital infrastruktur, hvor databeskyttelsesrettens fokus er på den registreredes individuelle sikkerhed.

Idet NIS2 og Persondataforordningen har fokus på hver deres vinkel på samme væsentlige samfundsbehov, er det naturligt at opgaverne samkøres i videst mulige omfang.

Som følge af ovenstående, er det naturligt, at mine anbefalinger fra årsberetningen 2024, ikke har kunnet realiseres til fulde. På trods af de store forandringer i løbet af 2025, er det alligevel er lykkedes at få skabt markant øget værdi af kommunens medlemskab af Databehandlersekretariatet (DBS) samt udnyttelsen af systemunderstøttelsesværktøjet Wired Relations. Jeg ser frem til at følge det videre arbejde med ovenstående, samt de nye tiltag, der er iværksat og planlagt, herunder effekten af interne retningslinjer, awarenes og den nye governance-model, som er under udvikling, samt de mange andre konkrete tiltag, som er planlagt til udrulning i de kommende år.

1. Udvikling i 2025

Rekrutteringen af en nye medarbejder til informationssikker blev afviklet i første halvår af 2025, hvorefter ansættelse og onboarding tog over. Som følge heraf, har DPO funktionens rolle ændret indhold, idet DPOén ikke længere behøver være drivende kraft i forhold til driften af informationssikkerhedsarbejdet.

DPO funktionens rolle skal fremadrettet være mere observerende og undersøgende end hidtil. Rådgivningen vil fortsætte uændret, dog med den tilføjelse, at Informationssikkerhedskonsulenten kan supplere i det daglige. Dermed svarer opgaverne under DPO-funktionen nu forholdsmæssigt til det halve årsværk, der er sat af til opgaven.

Sammenfaldende med onboardingen af informationssikkerhedskonsulenten, trådte NIS2 reguleringen i kraft. Opgaverne forbundet med efterlevelsen af NIS2 har naturligt lagt sig oven på de opgaver, der ligger under informationssikkerhedsarbejdet i øvrigt. Derfor bliver den forventede opgaveløsning før ansættelsen, naturligt revideret løbende, således alle opgaver håndteres i tilstrækkelig grad. Det kan allerede nu konstateres, at resursetilførslen har bragt Nordfyns Kommune markant tættere på en hensigtsmæssig balance mellem:

1. retlige krav
2. kommunens (idet 100% sikkerhed ikke kan opnås)
3. prioritering af resurser.

2. Implementering af processtyringssystem

I februar 2022 købte Nordfyns Kommune adgang til processtyringssystemet Wired Relations, med henblik på, at sikre nødvendig understøttelse af Nordfyns Kommunes opgavehåndtering og dokumentation herfor i forhold til GDPR og informationssikkerhed generelt. Systemet sikrer opgaveunderstøttelse og sammenstiller informationer til ledelsen om kommunens samlede risiko-profil i forhold til informationssikkerhed.

Systemet forudsætter løbende registrering og opdatering af dokumentation omkring alle de systemer, som Nordfyns Kommune har købt adgang til. Denne registrering sker nu fra centralt hold, i tæt samarbejde med fagområderne, som førhen stod alene med opgaven. Dermed er det nu sikkerhed for, at opgaver og kompetencer spiller sammen, samtidig med at den nødvendige dokumentation foreligger.

Når Wired Relations er fuldt ud operationelt vil Nordfyns Kommunes ledelse centralt som decentralt kunne trække oplysninger ud af systemet, som tydeliggør i hvilket omfang vi efterlever reglerne i forhold til informationssikkerhed, og dermed have tilstrækkelig viden til, at iværksætte relevante initiativer, med henblik på at opnå passende og tilstrækkelig efterlevelse af reglerne.

Anbefaling 1:

Den anbefalede kobling mellem den centrale opgaveløsning og den fagspecifikke virkelighed, som blev anbefalet i årsrapporten for 2024 ses nu at være etableret. Det anbefales, at ledelsen fortsat sikrer fokus på en effektiv kobling mellem informationssikkerhedskonsulenten og fagområderne fremadrettet.

3. Deltagelse i det fælleskommunale Databehandlersekretariat (DBS)

Nordfyns Kommune har været medlem af Det Fælleskommunale Databehandlersekretariat (DBS) siden 2022. Dette medlemskab sikrer, at Nordfyns Kommune har et absolut minimum af opgaver forbundet med kontrol af databehandleraftaler og i stigende grad færre opgaver forbundet med indgåelse heraf. Deltagelse i DBS er en af forklaringerne på, at Nordfyns Kommune for nuværende forventes at kunne nøjes med tilførsel af 1,5 mio. kr. til personaleressourcer og indsatsen for informations- og cybersikkerhed, som blev vedtaget med Budget 2025.

Det er min vurdering, at Nordfyns Kommune med sit medlemskab nu sikrer varetagelsen af tilsyn med databehandlerne i videst mulige omfang. Det bemærkes, at opgaverne er ens for alle kommuner, og at det derfor giver god mening, resursemæssigt som økonomisk, at kommunerne arbejder sammen om at løse opgaven.

De opgaver, som DBS ikke tager sig af, varetages nu af Informationssikkerhedskonsulenten i samarbejde med fagområderne, og bliver håndteret ud fra en risikobaseret tilgang, således de opgaver med størst kritikalitet bliver løses først.

Anbefaling 2:

Deltagelse i DBS og fuld udnyttelse af det procesunderstøttende system Wired Relations er tæt forbundet. Som følge af resursetilførslen er det min forventning, at der i årsrapporten for 2026 for første gang vil indgå statistik fra Wired Relations. Med en sådan statistik bliver efterlevelsen af persondataretten målbar. Det er min anbefaling, at deltagelse i DBS og fuld udnyttelse af det procesunderstøttende system Wired Relations fortsat prioriteres.

4. Onboarding af nye ledere

I det meste af i 2025 har DPO'en været en fast del af onboarding af nye ledere i Nordfyns Kommune. Nyansatte ledere introduceres til deres ansvar forbundet med GDPR, informationssikkerhed og IT generelt. Derudover skal alle nye ledere gennemgå et digitalt kursus i GDPR inden for de første 30 dage af ansættelsen.

I sidste del af 2025 overgik introduktionsopgaven til Informationssikkerhedskonsulenten, idet lederne i deres virke først og fremmest vil møde denne i dagligdagen. Det giver både ledere og konsulent et godt fundament til at udvikle deres relation tidligt, til gavn for opgaveløsningen. Information om databeskyttelsesrådgiveren videregives stadig under onboardingen.

Konklusion:

Det er afgørende, at også nye ledere går foran i forhold til efterlevelsen af de databeskyttelsesretlige regler. Derfor er deltagelse fra Informationssikkerhedskonsulenten i onboardingen af nye ledere fortsat vigtig, således alle nye ledere tidligt får kendskab til og følger trop med

den øvrige ledelse i Nordfyns Kommune i forhold til at gå foran med det gode eksempel i forhold til databeskyttelse.

5. Awarenes

De seneste år har Nordfyns Kommune prøvet til med forskellige modeller for læring til de ansatte i korrekt behandling af personoplysninger, herunder hvordan man håndterer mail og fysiske dokumenter m.m., også kaldet awarenes. Udfordringen har primært været at finde det rette niveau for indhold, i forhold til det resursetræk der er, når alle ansatte skal gennemgå forskellige temaer igennem året.

Det er afgørende, at der sikres tilstrækkelig viden hos medarbejderne og vedligeholdelse heraf i forhold til korrekt behandling af personoplysninger, da det er en af flere forudsætninger for en ansvarlig myndighedsforvaltning. Bekymringerne for rette niveau i forhold til resursetræk er absolut relevante, men det må ikke forhindre afholdelse af awarenes med passende mellemrum.

Udviklingen på sikkerhedsområdet har påvirket behovet for awarenes træning, idet vi nu også er forpligtet hertil i henhold til NIS2, som trådte i kraft medio 2025. Det er derfor naturligt, at arbejdet med awarenes træning i Nordfyns Kommune er tænkt sammen, således begge regelgrundlag håndteres samlet.

Anbefaling 3:

Nordfyns Kommune har blandt andet brugt 2025 til at finde det rette niveau og den rigtige leverandør til denne opgave, og det er en klar forventning, at der eksekveres på ovenstående i første halvdel af 2026. Det anbefales, at Udvalget for Digitalisering og Informationssikkerhed følger op på eksekveringen heraf og evaluerer på niveauet og om muligt effekt heraf, når første udrulning af det nye awarenes set up er afviklet.

6. Organisatoriske og tekniske foranstaltninger

Persondataforordningen stiller krav om passende tekniske og organisatoriske foranstaltninger. Som sådan er dette et fast punkt i årsberetning.

Det er vigtigt, at der med passende intervaller evalueres på, om organisationen har den rette størrelse og indretning set i forhold til løsningen af de opgaver, der skal løses. Dette for at sikre, at Nordfyns Kommune som organisation kan følge med udviklingen og til stadighed, kan efterleve sikkerhedsreglerne generelt. Som databeskyttelsesrådgiver der det min opgave at rådgive ledelse, hvis jeg ser udfordringer i forhold hertil.

Persondataforordningen forholder sig ikke til, hvordan kommunen organiserer sig i praksis, men angiver blot, at den dataansvarlige skal sikre passende tekniske og organisatoriske foranstaltninger.

Med udmøntningen af de økonomiske resurser til området fra 2025, og de medfølgende ændringer i opgavevaretagelsen, er det på nuværende tidspunkt min forventning, at Nordfyns Kommune har den rette organisering. Det forventes dog, at 2026 vil belyse forventningernes berettigelse nærmere.

Konklusion:

Rettidig omhu i forhold til hensigtsmæssige tekniske og organisatoriske foranstaltninger reducerer risikoen for fejl med økonomiske omkostninger til følge og sikrer dermed de lavest mulige omkostninger på området i længden. På nuværende tidspunkt og med øje for de planer og processer der er i gang i forhold til informationssikkerhed på tværs af NIS2 og Persondataforordningen, ses der ikke behov for organisatoriske tilpasninger.

7. Dialog med Datatilsynet

Datatilsynet et tilsynsmyndighed på efterlevelsen af reglerne i Persondataforordningen. Som et fast punkt i denne rapport orienteres der om dialog, tilsyn og sikkerhedsbrud anmeldt af kommunen til Datatilsynet, samt nyheder og fokusområder fra den forgangene og kommende år.

Nordfyns Kommune, som individuel kommune, har ikke tidligere været i Datatilsynets søgelys for *specifikke* tilsyn. Det er meget positivt, at Nordfyns Kommune ikke har givet Datatilsynet anledning til at få et sådan individuelt fokus – det sker nemlig kun som følge af graverende fejl, eller som følge af mangelfulde besvarelser på generelle tilsyn fra Datatilsynet. Til forskel fra 2024 har Nordfyns Kommune i år heller ikke været i fokus for Datatilsynets *generelle* tilsyn.

Sikkerhedsbrud

Nordfyns Kommune har haft 34 registrerede sikkerhedshændelser, hvoraf 24 er indberettet til Datatilsynet. Til sammenligning blev 19 ud af 31 sikkerhedsbrud anmeldt i 2024. Et sikkerhedsbrud er en uberettiget videregivelse af personoplysninger til uvedkommende, og det skal som hovedregel anmeldes til Datatilsynet. Vi må dog undlade at anmelde hændelsen, hvis en egentlig risiko for den registrerede er usandsynlig. Datatilsynets fortolkning af, hvad der kan udgøre en risiko for den registrerede, er meget stram, hvilket betyder at de fleste hændelser må forventes at skulle anmeldes. Alle anmeldte sikkerhedsbrud i 2025 har ført til almindelig ”kritik”, hvilket er Datatilsynets mildeste reaktion.

Sikkerhedsbrud vil opstå, og når de sker, er det afgørende, at man som medarbejder og ledelse handler ansvarligt og loyalt overfor både organisationen og den registrerede. Når der sker et sikkerhedsbrud, skal nærmeste leder orienteres om hændelsen, og et skema skal udfyldes med nødvendige oplysninger om det, der er sket. Skemaet skal sendes til DPO@nordfynskommune.dk. Herefter vurderes henvendelsen i forhold til relevante foran-

staltninger og indberetning til Datatilsynet, når der vurderes at være en risiko for den registrerede. I tilfælde af større og komplicerede brud, kan der være behov for yderligere undersøgelser ved fagområdet.

Når et sikkerhedsbrud opstår, er det vigtigt, at vi alle lærer af dem. Vi skal have mod til at tale højt om de fejl vi begår. Jo mere vi tør stå ved, at de sker, jo større sandsynlighed er der for, at vi kan lykkedes med at tage ved lære heraf og dermed løfte os i fremtiden.

Børn og Unge

9 sikkerhedsbrud er registreret i 2025 ved Børn og Unge. Det er 1 sag mere end i 2024. Antallet af brud ved Børn og unge vurderes fortsat at være lavt, taget mængden af opgaver og oplysningernes karakter i betragtning. Antallet af sikkerhedsbrud er dog relativt stabilt, hvilket kan tolkes validerende. Dog har Nordfyns Kommune ikke haft nævneværdigt fokus på awarenes omkring GDPR. Derfor må det ikke undre, hvis der sker en stigning i antal registrerede hændelser ved næste års årsrapport. En anden forklaring på det lave antal kan være, at fejl ikke kun opdages af os selv, men også af den, der uretmæssigt har modtaget oplysninger om andre. Vi er derfor til dels afhængige af, at modtager gør os opmærksom på fejlen.

Arbejdsmarked

4 Sikkerhedsbrud er registreret ved Arbejdsmarked i 2025. Til sammenligning var der 7 i 2024. Antallet af brud ved Arbejdsmarked vurderes fortsat at være lavt, taget mængden af opgaver og oplysningernes karakter i betragtning.

Voksen Velfærd

1 Sikkerhedsbrud er indberettet i 2025, lige som i 2024. Antallet af brud ved Voksen Vældfærd vurderes fortsat at være lavt, taget mængden af opgaver og oplysningernes karakter i betragtning. Det er bemærkelsesværdigt, at der indberettes så få sikkerhedsbrud fra dette fagområde. Det synes usandsynligt, at der kun er sket én menneskelig fejl i 2025, som har udløst et sikkerhedsbrud, set i forhold til områdets størrelse i antal ansatte og mængden af borgerbetjening.

Teknik, Erhverv og Kultur

Der er registreret 3 sikkerhedsbrud, hvilket er 1 mere end i 2024. Teknik, Erhverv og Kultur behandler hovedsageligt almindelige personoplysninger, til forskel for Børn og Unge, Arbejdsmarked og Voksen Velfærd, som i høj grad behandler følsomme personoplysninger. Det er derfor forventet, at dette fagområde har få indberetninger af sikkerhedsbrud, samt at disse ikke nødvendigvis har samme karakter.

Stabene

Der er registreret 8 sikkerhedsbrud i 2025 for Stabene mod 3 i 2024. Det skal for Stabene bemærkes, at opgaverne her, ikke indeholder beskyttede personoplysninger i samme grad

som de øvrige fagområder, hvorfor der forventes færre indberetninger som følge af menneskelige fejl fra dette område. Når der alligevel er sket en relativt markant stigning her i 2025, er det fordi generelle sikkerhedsbrud, som ikke kan knyttes entydigt til et bestemt fagområde, registreres her.

Leverandører

I 2024 var der registreret 10 sikkerhedsbrud fra leverandører af systemer til kommunen. I 2025 var tallet 9. Det er positivt, at der fra leverandørerne er en øget opmærksomhed på at fortælle kommunen, at tekniske fejl opdages og rettes. Det vidner om, at kravene til dokumentation og opfølgning medvirker til større sikkerhed og tryghed for de registrerede.

Samlet statistik over anmeldte sikkerhedsbrud:

Børn og Unge	9
Arbejdsmarked	4
Voksen Velfærd	1
Teknik, Erhverv og Kultur	3
Stabene	8
Leverandører	9

Konklusion:

Nordfyns kommune ligger således stadig lavt i forhold til antal sikkerhedsbrud, hvilket ikke overrasker med henvisning til de i denne rapport beskrevne forhold i 2025. Anbefalingen er derfor, at Nordfyns Kommune til stadighed har fokus på awarenes om GDPR, samt at ledelsen fortsat er proaktiv og tager ansvar for vidensdeling og oplysning til medarbejderne herom. Der henvises i øvrigt til anbefaling 3 ovenfor.

Forventningen til 2026 er, at der iværksættes nye initiativer for awarenes for både GDPR og cybersikkerhed.

8. Vurdering af GDPR-lovmedholdelighed i Nordfyns Kommune

Udmøntningen af Kommunalbestyrelsens beslutning om at tilføre 1,5 million kr. til informationssikkerhedsområdet i 2025 er realiseret, og virkningerne heraf begynder at vise sig i praksis. Det betyder, at Nordfyns Kommunes lovmedholdelighed i forhold til GDPR er højnet i løbet af 2025 og forventes at stige yderligere over de kommende år, i takt med at virkningerne af investeringerne materialiserer sig.

Som følge af implementeringen af NIS2 og det sammenfald der er mellem NIS2 og GDPR-kravene, samt den generelle sikkerhedsudvikling på verdensplan, ses et naturligt skærpet fokus på informationssikkerhed fra Nordfyns Kommunes øverste ledelse. Det er vigtigt, at ledelsen fastholder dette fokus i 2026, og arbejder for at dette fokus fremadrettet bliver en naturlig del af Nordfyns Kommunes ledelsesprofil.

9. Nyt fra Datatilsynet i 2025, og planer for 2026

2025 har budt på mange interessante udtalelser herunder også flere politianmeldelser af kommuner. Nedenfor fremhæves de sager, som vurderes at størst interesse for Nordfyns Kommune, enten i form af tryghed i, at vi har handlet rettidigt eller til inspiration fremadrettet.

1) I 2024 iværksatte Datatilsynet et skriftligt tilsyn vedrørende korrekt offentliggørelse af personoplysninger i kommunernes Webarkiver. Den 17. december 2025 fulgte Datatilsynet op på tilsynet med melding om, at de fleste kommuner har implementeret tekniske og organisatoriske foranstaltninger, der sikrer korrekt offentliggørelse af personoplysninger. I forbindelse med opfølgningen henviser Datatilsynet til deres foranstaltningskatalog, som indeholder beskrivelser af tekniske og organisatoriske foranstaltninger - herunder om *"Styret og overvåget offentliggørelse af data"* – og giver konkrete bud på, hvordan dataansvarlige kan forebygge og håndtere risikoen for utilsigtet offentliggørelse af personoplysninger i forbindelse med offentliggørelse af diverse materiale.

Der opfordres i denne forbindelse til, at Nordfyns Kommune ser ind i kataloget, for at finde inspiration til eventuelle nye tiltag for sikring af korrekt offentliggørelse.

2) EU-kommissionen har i 2025 fremsat et forslag om en såkaldt digttal Omnibus, som har til formål at forenkle reglerne i flere digitale retsakter herunder databeskyttelsesforordningen.

Det fremsatte forslag skal nu igennem en længere proces i EU-parlamentet og Rådet, hvorfor der kan gå flere år, før vi ser resultaterne af EU-kommissionens initiativ.

3) Uddannelses- og Forskningsstyrelsen har modtaget en positiv udtalelse fra Datatilsynet om idriftsættelse af en AI-løsning til forberedende behandling af indkomne ansøgning om handicaptillæg. Løsningen er specifikt udviklet til det konkrete sagsbehandlingsområde og kunne idriftsættes med hjemmel i SU-loven, SU-bekendtgørelsen og AI-SU-bekendtgørelsen.

Det er således fortsat Datatilsynets vurdering, at er skal være eksplicit hjemmel til at idriftsætte en AI-løsning til driftsopgaver i det offentlige. Fortolkning af gældende regler, som lægger til grund for den menneskelige behandling af sagerne, er fortsat ikke nok til, at en digital AI-motor kan bidrage.

4) Datatilsynet har opdateret og udvidet sin temaside om skoler og daginstitutioner med praksisnært indhold målrettet skoleledere, pædagoger og andre, der arbejder med børn og unges data i hverdagen.

Særligt nyt på siden er en omfattende FAQ, hvor Datatilsynet har samlet svar på mange af de spørgsmål, som ofte opstår i praksis – f.eks. om samtykke, brug af billeder, anmodninger om indsigt og opbevaring af personoplysninger.

Siden findes her: Skoler og daginstitutioner

5) Fortolkningen af, om en pseudonymiseret personoplysning kan udleveres til en databehandler, og derved miste sin status som en personoplysning hos databehandleren, er indskærpet i forbindelse med en dom fra EU-Domstolen.

Konkret betyder det for kommunen som dataansvarlig, at vi skal forstå, at det vi som dataansvarlig ved om den registrerede, det ved databehandler også. Det skyldes, at databehandleren handler på vegne af og efter instruks fra den dataansvarlige, og at pseudonymiseringen derfor til enhver tid kan ændres af den dataansvarlige, uden den registreres viden.

Konsekvenserne af den indskærpede fortolkning er, at vi ikke længere kan nøjes med at pseudonymisere personoplysninger, som vi ønsker skal behandles af en databehandler, der ikke har den nødvendige hjemmel til at behandle personoplysninger. Uden en sådan hjemmel til behandling ved databehandler, skal oplysningerne derfor anonymiseres.

6) Datatilsynet har udgivet nye råd til, hvordan man som borger kan beskyttes sig efter et sikkerhedsbrud på dine personoplysninger. Borgere kan med fordel orienteres sig heri, hvis uheldet skulle ske, og Kommunen bør henvise til datatilsynets hjemmeside, i skrivelser som sendes til den registrerede om et sikkerhedsbrud. Se link: Omfattet af sikkerhedsbrud

Det anbefales i denne forbindelse, at der udarbejdes en standartskrivelse, som forvaltningerne kan tage udgangspunkt i, når de skal orientere en borger om, at dennes personoplysninger er udleveret til en uberettiget modtager.

Datatilsynets fokusområder i 2026:

Datatilsynet fokuserer særligt på nedenstående tilsynsaktiviteter i 2026, som Nordfyns Kommune kan blive en del af.

- Overvågning gennem nye teknologier
    - Kunstig intelligens (AI) til overvågning og kontrol af borgere i pleje
    - Måle- og overvågningsenheder til patientbehandling i hjemmet
    - Sporing af borgere på hjemmesider
    - Overvågning af ansatte
- Persondatasikkerhed, de registreredes rettigheder og andre særlige tilsynsforpligtelser
    - Sikker anvendelse af auto-Complete (angivelse af korrekt mailadresse)
    - Tilsyn med store databehandlere (bl.a. leverandører af offentlige systemer)
    - Registreredes ret til gennemsigtighed og oplysninger

Ud over ovenstående fokuspunkter kan Datatilsynet løbende igennem året også tage sager op af egen drift på baggrund af klager og andet input.

Nordfyns Kommune
Strategi og Politik
nordfynskommune.dk